

N:o 9.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående försäljning af den kronan tillhöriga, från ett halft mantal frälse Bengtstorp n:o 1 i Mörbylånga socken af Kalmar län afsöndrade lägenheten Bengtstorp n:o 2; gifven Stockholms slott den 24 november 1893.

Med åberopande af bilagda utdrag af protokollet öfver ecklesiastik-ärenden vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att den kronan tillhöriga, från ett halft mantal frälse Bengtstorp n:o 1 i Mörbylånga socken af Kalmar län afsöndrade lägenheten Bengtstorp n:o 2 må på offentlig auktion försäljas under följande vilkor:

att lägenheten får den 14 mars 1895 tillträdas i det skick den då befinnes samt med de rättigheter och skyldigheter, med hvilka densamma af kronan innehafves;

att köpeskillingen, för hvars behöriga erläggande bör vid auktionen aflemnas en af minst två personer, en för begge och begge för en såsom för egen skuld, ingången samt bevittnad och till vederhäftigheten af Kongl. Maj:ts befallningshafvande eller vederbörande domare styrkt borgen, skall betalas vid tillträdet, dock att köpare, som sådant åstundar, skall ega att, efter derom vid auktionen gjord anmälan, i länets ränteri inbetala köpeskillingen under loppet af sex år med en sjettedel årligen, i hvilket fall första sjettedelen bör betalas vid tillträdet samt hvar och en af de återstående sjettedelarne sedermera vid midfastan hvarje år;

att högsta anbudets antaglighet kommer att underställas Kongl. Maj:ts nådiga pröfning;

att köpebref utfärdas, så snart köpeskillingen blifvit erlagd, eller, i händelse köparen, på sätt ofvan är sagdt, förklarar sig vilja inbetala den-

samma under sex års tid, första sjettedelen deraf blifvit betald och för återstoden aflemnats behörigen bevittnad skuldförbindelse, å hvilken minst två vederhäftiga personer, en för begge och begge för en, tecknat borgen såsom för egen skuld; samt

att köparen ensam skall vidkännas lagfarts- och andra med köpet förenade kostnader;

dels ock att den inflytande köpesumman må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

G. F. Gilljam.

*Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24
november 1893.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: friherre VON ESSEN,
friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre RAPPE,
CHRISTERSON.

38:o.

Föredragande departementschefen yttrade slutligen:

»Genom nådig kungörelse angående ny reglering af provinsialläkarestaten den 31 oktober 1890 behagade Eders Kongl. Maj:t förordna, att provinsialläkare, som inginge på ny stat, eller derefter utnämndes, skulle efter 1891 års ingång, jemte de löneförmåner, som i öfrigt honom tillkomme, erhålla hyresersättning af statsmedel efter 750 kronor om året, dock att på Eders Kongl. Maj:ts pröfning skulle bero, om och i hvad mån sådan ersättning skulle tillkomma provinsialläkare i distrikt, der bostad, tillkommen på grund af donation, funnes. I sammanhang härmed afläts till medicinalstyrelsen nådigt bref, hvaruti tillkännagafs, att Eders Kongl.

Maj:t ville framdeles fatta beslut, om och till hvilket belopp sådan hyresersättning borde tillkomma provinsialläkarne i vissa distrikt, bland hvilka omförmäldes Ölands södra distrikt i Kalmar län; och anbefaldes medicinalstyrelsen att afgifva underdånigt utlåtande, om och till hvilket belopp hyresersättning borde tillkomma provinsialläkarne uti ifrågavarande distrikt. Medicinalstyrelsen afgaf den 27 februari 1891 det infordrade utlåtandet, hvaruti beträffande tillkomsten af fri bostad åt provinsialläkaren i Ölands södra distrikt erinrades derom, att Riksdagen, med anledning af nådig proposition, i skrifvelse den 24 maj 1877 tillkännagaf sig hafva, med bifall till försäljning af fyra utaf staten såsom bohemman åt provinsialläkaren i Ölands södra mot upplåtna mindre kronohemman, för sin del beslutit, att af den för hemmanen inflytande köpeskilling ett belopp af 15,000 kronor skulle till invånarne i Ölands södra mots provinsialläkaredistrikt öfverlemnas under vilkor, att distriktet åt provinsialläkaren anskaffade och för framtiden underhölle lämplig bostad. Distriktets samtliga kommuner hade sedermera genom ombud vid sammanträde inför länsstyrelsen den 19 juli 1878 förbundit sig att uppfylla nämnda vilkor, hvarefter det af Riksdagen beviljade anslaget till vederbörande utlemnats. Den med anledning häraf anskaffade provinsialläkarebostaden vore uppförd å den från $\frac{1}{2}$ mantal frälse Bengtstorp n:o 1 i Mörbylånga socken afsöndrade lägenheten Bengtstorp n:o 2.

Sedan jemväl justitiekanslersembetet afgifvit infordradt underdånigt utlåtande i ärendet och dervid anfört, bland annat, att i förevarande fall provinsialläkarebostaden icke tillkommit genom sådan donation, som i nådiga förordningen den 31 oktober 1890 åsyftats, i följd hvaraf undantag icke heller på sådan grund kunde göras för provinsialläkaren i detta distrikt från tillgodonjutande af den provinsialläkare i allmänhet tillerkända hyresersättning, uppdrogs genom nådigt bref den 16 oktober 1891 åt Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kalmar län att inhemta yttranden ej mindre från invånarne i Ölands södra provinsialläkaredistrikt, huruvida de ville antingen, mot rättighet att fritt förfoga öfver det för statsmedel inköpta bostället för provinsialläkaren i distriktet, återbetala till statsverket det för nämnda ändamål af statsmedel anslagna belopp 15,000 kronor eller, mot befrielse från skyldighet att tillhandahålla provinsialläkaren bostad, afstå från alla anspråk på bostället, hvilket i sådant fall borde under eganderätt öfverlätas till statsverket, än äfven från provinsialläkaren i nämnda distrikt, huruvida han vore villig att afstå från hyresersättning, så länge han egde att å bostället kvarbo.

Efter Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes förordnande hölls den 8 december 1891 inför kronofogden i Ölands södra mots fögderi sammanträde, till hvilket samtliga kommuner inom fögderiet kallats att genom å

kommunalstämmor behörigen utsedda ombud iakttaga inställelse. De tillstädeskomna ombuden besvarade med enhälligt nej framställd fråga, huruvida distriktets invånare ville till statsverket återbetala ofvanberörda af statsmedel anslagna belopp, men förklarade sig deremot villige att, mot befrielse från skyldigheten att tillhandahålla provinsialläkaren bostad, afstå från alla anspråk på bostället och under eganderätt öfverlåta detsamma till statsverket. Provinsialläkaren i distriktet S. G. Kjelleström förklarade uti afgifvet underdånigt yttrande, det han icke ville afstå från hyresersättning mot rätt att å bostället kvarbo.

Med anledning af hvad sålunda förekommit täcktes Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 8 april 1892 förståndiga Sin befallningshafvande dels att föranstalta derom, att berörda boställe blefve under eganderätt i behörig ordning öfverlåtet till statsverket samt att med fånget lagfores, dels ock att, efter vederbörandes hörande, afgifva yttrande om disposition af bostället. Till åtlydnad häraf har Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande med underdånig skrifvelse den 27 december 1892 öfverlemnat för kronan utfärdadt lagfartsbevis tillika med öfverlåtelse- och andra handlingar rörande bostället samt från vederbörande kronofogde infordradt yttrande i ärendet. Beträffande den framtida dispositionen af bostället anförde Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i nämnda skrifvelse, att då det icke funnes något statens ändamål, hvartill lägenheten skulle kunna användas, det endast syntes böra ifrågakomma att sälja eller uthyra densamma. Provinsialläkaren Kjelleström hade, på gifven anledning, förklarat sig villig att tills vidare hyra lägenheten mot en årlig afgift af 300 kronor, hvilket belopp, i betraktande af den ringa efterfrågan, som i orten förefunnes å bostadslägenheter af detta slag, syntes Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande vara den högsta hyresafgåld, som lägenheten kunde betinga. Men då Kjelleström icke velat förbinda sig att hyra lägenheten för viss bestämd längre tid, och det torde möta stora svårigheter att få annan hyresgäst, samt dertill komme, att en icke obetydlig del af den sålunda erbjudna hyran antagligen åtginge till bestridande af kostnaden för nödigt underhåll af lägenhetens åbyggnader, syntes det Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande vara för statsverket förmånligast, om lägenheten kunde till skäligt pris försäljas. Lägenheten, som bestode af ett envåningshus med frontespis, innehållande fem rum och kök på nedra samt fem mindre rum å öfra botten, jemte nödiga uthus och ett jordområde om 3 tunnland 3,4 kappland af synnerligen svag beskaffenhet, delvis uppodlad till trädgård, vore för bevillning uppskattad till 6,500 kronor, men i anseende till den ringa begärlighet fastigheter af detta slag hade, syntes ett taxeringsvärdet motsvarande belopp näppeligen kunna i köpeskilling för lägenheten erhållas.

Derjemte anmälde Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, att, på sätt ett den underdåniga skrifvelsen bifogadt gravationsbevis utmärkte, lägenheten besvärades af en uti stamhemmanet beviljad inteckning, Smålands med flere provinser hypoteksförening till säkerhet för 4,000 kronor med ränta, förvaltningsbidrag och indrifningskostnader, men att, enligt hvad Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande inhemtat, från hypoteksföreningens sida icke torde möta hinder för dödning af berörda inteckning, såvidt den besvärade ifrågavarande lägenhet.

Den 20 januari 1893 anmäldes ärendet å nyo för Eders Kongl. Maj:t, som dervid behagade dels anbefalla domänstyrelsen att inkomma med underdånigt utlåtande i fråga om framtida dispositionen af den till provinsialläkareboställe dittills använda lägenheten, dels ock förordna, att provinsialläkaren i Ölands södra distrikt skulle från och med den 1 januari 1891 ega uppbära, jemte de löneförmåner, som i öfrigt honom tillkomme, hyresersättning af 750 kronor om året, dock med afdrag af 300 kronor, för år räknadt, för den tid, hvarunder han efter 1890 års utgång redan innehaft och framdeles komme att innehafva berörda lägenhet, så länge den vore i statens ego.

Domänstyrelsen har den 21 april 1893 afgifvit det infordrade utlåtandet, dervid domänstyrelsen, med tillkännagifvande att styrelsen lika med Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande icke hade sig bekant något statens ändamål, hvartill lägenheten kunde användas, på de af sistbemälda myndighet anförda skäl hemställt, att lägenheten måtte varda för statsverkets räkning å offentlig auktion till den högstbjudande försåld, dock ej förrän den lägenheten vidlådande inteckning blifvit i behörig ordning dödad; och har domänstyrelsen derjemte afgifvit förslag i fråga om villkoren för den ifrågasatta försäljningen.

Enligt ett den 15 juli 1893 af vederbörande domhafvande utfärdadt intyg, som af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande insändts, har omförmälda inteckning den 6 nästförutgångne juni blifvit dödad, såvidt den besvärade lägenheten Bengtstorp n:o 2.

Lika med vederbörande myndigheter anser jag det vara med kronans fördel öfverensstämmande, att ifrågavarande lägenhet försäljes; men då lägenheten, för hvilken torde kunna påräknas högre årligt arrende än 200 kronor, hittills icke varit för statsverkets räkning utarrenderad och följaktligen, oakadt af ringa värde, icke kan hänföras till de i nådiga brefven den 29 maj 1874, den 6 juni 1879, den 29 maj 1885, den 18 maj 1888 och den 29 maj 1891 omförmälda hemman och lägenheter, hvilka, enligt af Riksdagen lemnadt medgifvande, få på offentlig auktion till den högstbjudande försäljas, hemställer jag, att Eders Kongl. Maj:t måtte öfverlemla frågan om

lägenhetens framtida disposition till Riksdagens pröfning och dervid föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att ifrågavarande lägenhet Bengtstorp n:o 2 må på offentlig auktion försäljas under följande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad domänstyrelsen tillstyrkt affattade vilkor:

att lägenheten får den 14 mars 1895 tillträdas i det skick den då befinnes samt med de rättigheter och skyldigheter, med hvilka densamma af kronan innehafves;

att köpeskillingen, för hvars behöriga erläggande bör vid auktionen aflemnas en af minst två personer, en för begge och begge för en såsom för egen skuld, ingången samt bevittnad och till vederhäftigheten af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande eller vederbörande domare styrkt borgen, skall betalas vid tillträdet, dock att köpare, som sådant åstundar, skall ega att, efter derom vid auktionen gjord anmälan, i länets ränteri inbetala köpeskillingen under loppet af sex år med en sjettedel årligen, i hvilket fall första sjettedelen bör betalas vid tillträdet samt hvar och en af de återstående sjettedelarna sedermera vid midfastan hvarje år;

att högsta anbudets antaglighet kommer att underställas Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning;

att köpebref utfärdas, så snart köpeskillingen blifvit erlagd, eller, i händelse köparen, på sätt ofvan är sagdt, förklarar sig vilja inbetala densamma under sex års tid, första sjettedelen deraf blifvit betald och för återstoden aflemnats behörigen bevittnad skuldförbindelse, å hvilken minst två vederhäftige personer, en för begge och begge för en, tecknat borgen såsom för egen skuld; samt

att köparen ensam skall vidkännas lagfarts- och andra med köpet förenade kostnader;

dels ock att den inflytande köpesumman må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt nådiga brefvet den 29 maj 1874.»

På tillstyrkan af statsrådets öfrige ledamöter täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla hvad departementschefen sålunda hemställt; och skulle nådig proposition af den lydelse, bilagan till detta protokoll utvisar, aflåtas till Riksdagen.

Ex protocollo
Alfred Zimmerman.
